

Vladimír Pavlenko: Medveděv v Pekingu se může stát poslem globálních změn

- CZ24 News | 28. prosince 2022

RUSKO/ČÍNA: Exprezident, náměstek tajemníka Rady bezpečnosti Ruska Dmitrij Medveděv navštívil Peking . Ruský host, o jehož cestě se dříve nemluvílo, byl ihned přijat předsedou ČLR Si Ťin-pchingem, kterému předal tajné poselství prezidenta Ruska Vladimíra Putina. Upozorňuje na sebe skutečnost, že strany “zamaskovaly” nerovný status účastníků rozhovorů tím, že setkání neproběhlo v mezistátním, ale v mezistranickém formátu, vždyť pokud Si řídí vládnoucí KS Číny a je jejím generálním tajemníkem, tak Medveděv předsedá vládnoucímu Jednotnému Rusku. Ale to je formální záležitost; pochopitelně, že pozornost se při setkání nesoustředila na stranické kontakty, ale na státní záležitosti.

Nejsou pochybnosti o tom, že bez mimořádné důležitosti a naléhavosti okamžiku pro návštěvu s předáním písemné (a možná, ještě i nějaké ústní) zprávy z Moskvy, by nutnost návštěvy pravděpodobně nebyla. Nakonec se už z ruské strany oznámilo, že na 30. prosince je naplánovaný telefonický rozhovor obou lídrů, i když tato informace nebyla čínskými zdroji oficiálně potvrzena, ale ani nebyla vyvrácena. Logicky lze předpokládat, že předposlední den končícího roku se rozhovor přece jen bude konat a bude se týkat podstaty toho, co Medveděv přivezl do Pekingu. Nebo se odehraje něco jiného? Co konkrétně?

Řada pozorovatelů podotkla, že místopředseda Rady bezpečnosti Ruska přiletěl do čínského hlavního města několik dnů po řadě možných setkání v Dohá, kde sledoval minimálně dva zápasy mistrovství světa 2022, které svou přítomností poctili někteří státní a, co je ještě aktuálnější, korporativní lídři. Podrobnosti nejsou, ale neformální kontakty “ve stoje” byly docela pravděpodobné; pravda, je otázka, zda měl exprezident k tomuto neomezenou plnou moc? Ovšem je stejně sporné, že by obsah takových spontánních nebo dokonce připravených setkání už doslova za tři dny byl připravený k projednání s čínskou stranou; za tu dobu o něm bylo možné pouze stihnout referovat prezidentovi, nic víc nic méně. Jedinou možnou vazbou byly ukrajinské události; jak je známo, arabské ropné monarchie Zálivu, s nimiž je u Ruska během posledních měsíců pozorováno intenzivní sblížení se, systémově prosazují zprostředkovatelskou misi k ukončení konfliktu; konkrétně, již nejednou bylo zaznamenáno jejich úspěšné prostřednictví při výměně zajatců.

Při přijetí Medveděva se čínský lídr v otevřené pro média protokolární části setkání dotknul ukrajinského okruhu otázek, a vysoce ohodnotil ruskou připravenost řešit stávající problémy cestou rozhovorů. Mnozí ruští pozorovatelé z tak zvané “strany míru” to komentovali tak, že Peking přemlouvá Moskvu k jednáním. Strategicky to je zajisté tak, ale sotva lze předpokládat, například, že se v Číně neví o pozici Zelenského, který si nepřeje být jen projednávat mírové téma bez uspokojení jeho územních podmínek. Znamená to, že chápou, že věc není v Rusku, ale v ukrajinských úřadech a stojících za nimi západních kurátorech, a není náhoda, že hlava Číny vyzývá “ke zdrženlivosti” všechny strany konfliktu, nejen Moskvu a Kyjev. Totéž Si Ťin-pching, mimochodem, říkal i v předvečer prezidentovi SRN Franku-Waltru Steinmeierovi, a ostatně i dříve z Pekingu několikrát zazněla slova o chápání podvratné úlohy USA a NATO v roli detonátora ozbrojené konfrontace. Obzvláště aktuálně to vypadá zejména po nedávné otevřenosti Angely Merkelové ohledně cílů Minských dohod.

Čína nejednou demonstrovala obavy z vměšování se právě NATO. V samotném Pekingu, nejspíše, se považují za zdroje konfliktu rusko-ukrajinské rozpory, které se standardně jakoby obdařují nikoli mezinárodním, ale vnitřním statutem. K této myšlence přivádějí slova Si, řečená Medveděvovi:

“ukrajinská krize je obdařena řadou problémů, velmi složitých pro vyřešení”. Nic nového: o chápání “historických kořenů” rusko-ukrajinských vztahů se v Pekingu hovoří od samého února, kdy to jako první prohlásila hlava MZV Wang I.

Z čistě formální mezinárodně-právní stránky je Čínou deklarována “nedotknutelnost teritoriální celistvosti”; nejen to, používá toto téma, aby posílila argumentaci rozdílnosti podstaty zstření kolem Ukrajiny a Taiwanu; v prvním případě se otázka klade k uznávané suverenitě, ve druhém – k principu “jedné Číny”. Z hlediska historické praxe však je pochopitelné, že KS Číny, která tím nejdůkladnějším způsobem prostudovala příčiny a následky rozbití KSSS a SSSR, velmi dobře chápe, že skutečné cíle SVO klidně mohou spočívat v obnovení ucelené státnosti; na jakém konkrétně základě – to už je jiná otázka. Nicméně, pokud je tomu tak, tak terra incognita zůstává otázka o vztahu v Pekingu k takovému novému státu; určitě se najdou takoví, kteří se pokusí zasít pochybnosti, když budou spekulovat o mezistátní krizi sovětsko-čínských vztahů v posledních desetiletích existence Sovětského svazu. Nakonec žádná srozumitelná prohlášení o vztahu k perspektivám a formám postsovětské integrace z Číny nikdy nezazněla; všechno se omezuje otázkou spojení integračních iniciativ “Pásu a cesty” s EAES, v němž za rámcem ekonomiky je těžké najít témata pro otevřenost.

Nevyvolává pochyb, že Medveděvem předané poselství Putina obsahovalo vysoké hodnocení úrovně a tempa rozvoje dvoustranné spolupráce, zejména obchodně-ekonomické, jejíž rozsah se prudce blíží k úrovni obou zemí vyhlášené latce 200 miliard dolarů. Když se pozorně podíváme na informační zprávy čínských médií, zejména oficiálních, tak, kromě ukrajinského, probírá se i několik dalších témat.

Především, Si věnoval pozornost výsledkům 22. sjezdu KS Číny a zdůraznil v jeho závěrech všechny základní teze, s nimiž čínský lídr přišel k moci a které uvádí do života. Je to i “velké obrození čínského národa” (ve zkrácené podobě – “čínský sen”), i “socialistická modernizace” s “čínskou specifikou”. Mezinárodní aspekt závěrů sjezdu Si na setkání ocharakterizoval jako “prohloubená výměna názorů ve sféře (globálního) řízení” za účelem “koordinace strategií rozvoje”. Hovořilo se o “dlouhodobosti volby” ve prospěch strategického partnerství a koordinace Moskvy a Pekingu. A mezi řádky prostupovala zcela zjevná myšlenka rozšířené globální geopolitické rovnováhy rusko-čínské vazby a jí vytvořených mezinárodních institutů, především ŠOS, vyvažující vliv a moc USA, NATO a znovu vytvářených vojenských bloků v ATR. Sotva náhodou právě na pozadí návštěvy Medveděva odstartovaly ve Východočínském moři společné vojenské manévry námořní flotily Ruska a námořních sil ČNOA, které potrvají celý týden.

Ale stejně žádný z důvodů, projednávaných v informačním prostoru, pro tak v podstatě mimořádný kontakt nevysvětluje jeho nutnost. Extravagantní verze typu “do Číny přijel nástupce” nebo údajné úniky o žádosti Moskvy vůči Pekingu o poskytnutí vojenské pomoci (což se nejednou vyvracelo oficiálními zástupci obou hlavních měst) není možné posuzovat vážně. Stejně jako verzi o tom, že Rusko údajně žádá pomoc při dislokaci na frontách konfliktu vojenského kontingentu z KLDR. Ti, kdo sestavují takové předpoklady, musí chápat, že, za prvé, KLDR je suverénní země a nepotřebuje ničí povolení, včetně spojenců. A, za druhé, je jasné, že takový obrat událostí není v zájmu Ruska, jelikož dává opačné straně, především NATO, “zelenou” směrem k linii bojového dotyku pravidelných sil NATO.

Jaký námět se, možná, vynořuje? V říjnu Vladimír Putin při neformálním setkání s hlavami států SNS v Astaně pozval partnery, aby se koncem prosince zúčastnili ještě jednoho takového setkání. Oznámený důvod – podpora ruské iniciativy o vyhlášení v roce 2023 Petrohradu kulturním hlavním městem. Konec prosince se letos kryje se stoletím vzniku SSSR; připomeneme ještě jednou, že právě na tento den, jak bylo oznámeno, je naplánovaný i telefonický rozhovor lídrů Ruska a Číny. Současně se v posledních dnech v ruských parlamentních kruzích diskutuje téma obnovení Svazového státu ve

formátu, analogickém současné EU. Pokud to všechno sečteme, nelze vyloučit, že na samém konci roku nás mohou čekat nějaká “neočekávaná” rozhodnutí, o nichž jako první, pochopitelně, bude informována čínská strana jako nejbližší skutečný spojenec Ruska.

Zkrátka, nelze vyloučit, že něco “se vznáší ve vzduchu”, zejména na pozadí beznadějně slepé uličky ve vztazích Ruska se Západem.

AUTOR: Vladimír Pavlenko

ZDROJ: regnum.ru/news/polit/3764075.html

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová/novarepublika.cz